

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 18 lipca 2016 r.

Poz. 2664

UCHWAŁA Nr XII/71/2016 RADY GMINY CHROSTKOWO

z dnia 27 czerwca 2016 r.

w sprawie przyjęcia herbu, pieczęci i flagi Gminy Chrostkowo

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446) oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz.U. z 2016 r. poz. 38) oraz po zasięgnięciu opinii Ministra Administracji i Cyfryzacji uchwała się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się symbole Gminy Chrostkowo: herb, flagę oraz pieczęcie mające stanowić trwałe znamiono tożsamości wspólnoty samorządowej, symbolizujące wież historyczną, kulturową i społeczno-ekonomiczną mieszkańców gminy.

§ 2. Herb Gminy Chrostkowo przedstawia w polu tarczy o jednolitej barwie dwa składniki. Sylwetkę kościoła św. Barbary w Chrostkowie, uproszczoną zgodnie z zadami heraldyki, jednak z zachowaniem cech oryginału oraz koło młyńskie u podstawy tarczy. Graficzny wzór herbu stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. Flaga Gminy Chrostkowo na płacie o proporcjach 5:8. Na jednolitej barwie umiejscowiona sylwetka kościoła św. Barbary w Chrostkowie oraz koło młyńskie u podstawy. Graficzny wzór flagi stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały

§ 4. Pieczęcie Gminy Chrostkowo przedstawiają w otoku napis majuskułowy odpowiednia GMINA CHROSTKOWO, WÓJT GMINY CHROSTKOWO, RADA GMINY CHROSTKOWO, PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY CHROSTKOWO, w polu pieczęci znajduje się godło herbu. Graficzny wzór pieczęci stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 5. Ustanawia się Regulamin używania herbu, flagi i pieczęci Gminy Chrostkowo, który stanowi załącznik nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 6. Uzasadnienie Heraldyczno-Historyczne stanowi załącznik nr 5 do niniejszej uchwały.

§ 7. W przyszłości wyobrażenie symboli Gminy Chrostkowo może być wprowadzone w pieczęciach instytucji samorządowych tylko w trybie odrębnej uchwały.

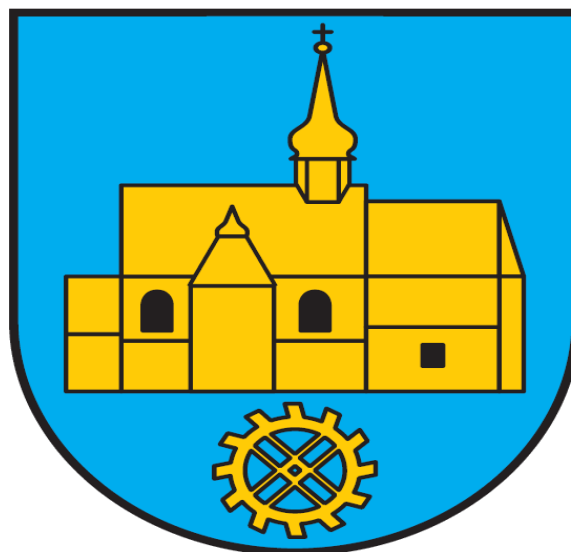
§ 8. Traci moc uchwała Nr VII/38/2015 Rady Gminy Chrostkowo z dnia 9 września 2015 r. w sprawie przyjęcia projektu herbu Gminy Chrostkowo

§ 9. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chrostkowo

§ 10. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
Zbigniew Witkowski

załącznik nr 1
do uchwały nr XII/71/2016 r.
Rady Gminy Chrostkowo
z dnia 27 czerwca 2016r.

załącznik nr 2
do uchwały nr XII/71/2016 r.
Rady Gminy Chrostkowo
z dnia 27 czerwca 2016r.

załącznik nr 3
do uchwały nr XII/71/2016 r.
Rady Gminy Chrostkowo
z dnia 27 czerwca 2016r.

załącznik nr 4
do uchwały nr XII/71/2016
Rady Gminy Chrostkowo
z dnia 27 czerwca 2016 r.

REGULAMIN UŻYWANIA HERBU, FLAGI I PIECZĘCI GMINY CHROSTKOWO

I. Herb Gminy Chrostkowo

1. Wzór herbu określa załącznik nr 1 do uchwały Rady Gminy Chrostkowo w sprawie przyjęcia symboli gminnych.

2. Herb Gminy Chrostkowo można umieszczać na sztandarze, fladze, pieczęciach gminy, odznakach władz gminnych, na tablicach pamiątkowych oraz na słupach granicznych.

3. Herb Gminy Chrostkowo umieszcza się na budynkach, w których znajdują się siedziby Rady Gminy i Wójta Gminy i w ich wnętrzach.

4. Herb Gminy może być używany na drukach urzędowych instytucji gminnych, okolicznościowych drukach, wizytówkach władz gminy, bannerach, transparentach i innych mediach (w tym elektronicznych) autoryzowanych przez władze gminy.

5. Na używanie herbu przez inne podmioty (na ich pismach lub przedmiotach oraz w innych mediach) musi wyrazić zgodę Rada Gminy w postaci specjalnej uchwały, może ona mieć jedynie czasowy charakter lub Wójt Gminy

6. W przypadku korzystania przez inne podmioty do celów marketingowych, Gmina może wyznaczyć warunki finansowe i zakres używania.

7. Dopuszcza się używanie herbu w formie niebarwnej grafiki.

II. Flaga Gminy Chrostkowo

1. Wzór flagi określa załącznik nr 2 do uchwały Rady Gminy Chrostkowo w sprawie przyjęcia symboli gminnych.

2. Flagę Gminy podnosi się tylko przed budynkiem, lub na budynku będącym siedzibą władz gminnych albo w miejscu ich obrad czy przebywania.

3. Flagę gminy zawieszona jest na linie na maszcie umieszczonym po prawej stronie heraldycznej po prawej stronie przed wejściem głównym, albo po prawej stronie heraldycznej wejścia, powyżej drzwi na drzewcu umocowanym w trwale zamontowanej tulei.

4. Flaga Gminna nie może być zawieszona lub zawieszana powyżej flagi państwowej, wojewódzkiej czy powiatowej.

5. Jeżeli eksponuje się flagę gminną i państwową (lub wojewódzką czy powiatową), flagą państwową (lub wojewódzką czy powiatową) zajmuje miejsce po prawej heraldycznej stronie flagi gminy.

6. W przypadku dwóch flag gminnych, po prawej stronie umieszcza się flagę gospodarza. Jeżeli są trzy flagi gminne, flaga gospodarza zajmuje środkowe miejsce, jeżeli cztery to należy ją umieścić jako pierwszą po prawej stronie.

7. W przypadku trzech flag np. państwowej, wojewódzkiej i gminnej flagę państwową umieszcza się w środku a wojewódzką po jej prawej stronie.

8. Jeżeli flagi wywieszane są na masztach, każda z nich musi wisieć na osobnym maszcie.

9. Władze gminy mogą osobnym aktem zdecydować o oflagowaniu jakiegoś obszaru.

10. Flaga gminna nie może być wywieszana, bez odpowiedniego upoważnienia przez osoby prywatne czy instytucje na terenie ich posesji. Prawo do jej używania przysługuje wyłącznie władzom gminy. Upoważnienie wydaje Wójt lub Rada Gminy.

11. Flagę gminną należy darzyć szacunkiem, to znaczy nie powinna ona być wyblakła, postrzępiona, zabrudzona itp.. Zużyta flagę należy spalić.

III. Pieczęcie Gminy Chrostkowo

1. Wzór pieczęci określa załącznik nr 3 do uchwały Rady Gminy Chrostkowo w sprawie przyjęcia symboli gminnych.

2. W przypadku pieczęci należy trzymać się zasad określonych w odpowiednich aktach normatywnych (np. instrukcja kancelaryjna)

załącznik nr 5
do uchwały nr XII/71/2016
Rady Gminy Chrostkowo
z dnia 27 czerwca 2016 r.

Uzasadnienie heraldyczno-historyczne

Herb, flaga i pieczęcie gminy Chrostkowo

Aktualny herb gminy Chrostkowo:

Gmina Chrostkowo posługuje się obecnie herbem przedstawiającym w podzielonej w słup tarczy błękitnej i zielonej drzewo brzoźowe (w polu pierwszym) oraz snopek zboża (w polu drugim). Herb ten nie spełnia aktualnych wymogów prawa, nie jest również zgodny z miejscową tradycją heraldyczną.

Przeszłość gminy Chrostkowo:

Gmina Chrostkowo położona jest między Rypinem a Lipnem, na terenie historycznej ziemi dobrzyńskiej. Przecinająca ją rzeka Ruziec stanowiła w czasach staropolskich granicę kasztelanii rypińskiej (wcześniej kikolskiej do jej likwidacji) oraz kasztelanii dobrzyńskiej. Obejmująca 17 sołectw gmina należy dziś do powiatu lipnowskiego (województwo kujawsko-pomorskie). Większość z tych sołectw wzmiankowana jest już w średniowiecznych lub wczesnonowożytnych źródłach.

Jeżeli idzie o dzieje własności ziemskiej, wszystkie miejscowości leżące w Gminie Chrostkowo należały do własności szlacheckiej, niektóre na pewno już w XIII w. Podobnie do znacznych pości ziem dobrzyńskiej była to przeważnie własność rozdrobniona, a poszczególne udziały majątkowe często zmieniały właścicieli. Na terenie Gminy nie istniał większy majątek mogący uchodzić za gniazdo którejkolwiek rodziny ziemiańskiej. Częste zmiany własnościowe oraz luki źródłowe w materiale do badań osadnictwa ziemi dobrzyńskiej nie pozwalają na określenie przynależności rodowej najwcześniej wzmiankowanych posiadaczy ziemskich z obszaru Gminy.

W 1252 r. wzmiankowana jest wieś „Nowe”, dziś Nowa Wieś, należąca do niejakiego Piotrka. Wieś tę książę Kazimierz Konradowic wziął od niego w zamian za m.in. Tłuchowo. Późnośredniowieczni dziedzice Tłuchowa należeli do rodu Cholewów. Nie wiadomo, jaką drogą miejscowość ta przeszła w ręce przedstawicieli Lubiczów (najstarsza wzmianka w 1434 r.- Nieciesław). Z tej rozdrobnionej już w końcu XV w. na kilka działów wsi pochodzili nowożytni Nowowiescy herbu Lubicz.

W kolejności chronologicznej, źródła wzmiankują następnie Chojno oraz Wildno. W 1297 r. właścicielem Chojna był Niemsta, który posiadał tę wieś z, zaakceptowanej przez księcia dobrzyńskiego Siemowita, zamiany od podsędka dobrzyńskiego Stanisława. Pochodzenie podsędka Stanisława nie jest znane. W 1297 r. Niemsta uzyskał równocześnie od księcia Siemowita nadanie wsi Wildno. Przynajmniej część rozdrobnionego w XVI Wildna posiadali w późnych czasach nowożytnych Widlińscy vel Grodzieńscy herbu Junosza. Przedstawiciele Junoszów (Łochoccy) posiadali już w okresie średniowiecza Głębocek. Ta gałąź rodziny zwała się potem Głębockimi. Łochoccy od II poł. XVI w. poświadczeni są jako współwłaściciele Kawna, które w XV i XVI w. było też w rękach Kabieńskich (vel Kawieńskich) herbu Szeliga, a również Skarzyńskich herbu Bończa (w końcu I poł. XVI w.).

Nie ma jednak nawet pośrednich dowodów łączących Junoszów ze wspomnianym Niemstą z 1297 r. Jego potomkiem (wnukiem?) był natomiast Niemsta z Chojna z 1381 r. Rodzina ta mieć musiała również młyn w Nietrzebie. Wynika to z posiadania na początku XVI w. zarówno Chojna, jak i Nietrzeby przez przedstawicieli Radzikowskich herbu Ogończyk, byli oni sukcesorami w majątku „Niemstów”, nie wiadomo jednak czy poprzez dziedziczenie, czy transakcję majątkową. W podziale spadku po Mikołaju Radzikowskim (z 1540 r.) Chojno i Nietrzebę wzięła Helena Ławska (z domu Radzikowska), a po niej Ławscy herbu Pomian. W XIX w. Nietrzeba poświadczona jest jako peryferyjna część dóbr Zboińskich herbu Ogończyk, dziedziców dużego, leżącego po sąsiedzku klucza kikolskiego. Chodzi o hr. Franciszka Ksawerego (+1818) i jego syna Karola (+ 1850). Z obecnością tej rodziny terenie dzisiejszej gminy Chrostkowo wiąże się też powstanie wsi o nazwie Ksawery.

Nie wiadomo, komu przypisać można fundację najstarszej parafii na terenie Gminy Chrostkowo, istniejącej w Chojnie. Obejmowała ona w 1502 r. wsie: Chojno, Nowa Wieś, Głębocek, Radzynek, Obory i Stalmierz. Patronem tego kościoła noszącego wezwanie św. Stanisława był wówczas Mikołaj z Radzików herbu Ogończyk. Jest prawdopodobne, że Radzikowscy posiadali w tym czasie również Chrostkowo. We wsi tej, w źródłach wymienionej dopiero w pierwszych latach XVI w., istniał już w 1502 r. kościół parafialny, noszący w tym czasie wezwanie św. Katarzyny obejmujący też wsie Wildno i Lubowiec. Kościół ten został wówczas inkorporowany ze swoim okręgiem parafialnym do parafii Chojno. Chrostkowo już w II połowie XVI w.

podzielone było na 3 części szlacheckie (Makowieckiego, Murzynowskiego i Pleckiego. Z nich z terenu Gminy pochodził Makowiecki z Makówca, który w latach 1392- 1413 był w rękach bliżej nie znanego Mikołaja. W połowie XVI w. z tej rozdrobnionej wsi pochodzili różni Makowieccy herbów: Rogala, Dołęga i Lubicz. W późnych czasach nowożytnych Chrostkowo drogą kupna przeszło na ponad 150 lat w ręce Zielińskich herbu Świnka. Majątek ten został im represyjnie skonfiskowany po powstaniu styczniowym.

Z Gołuchowa wywodzą się Trzaskowie Gołuchowcy, znani od ok. poł. XVI w. Stalmierz w tym czasie należał do Działyńskich herbu Ogończyk. Z tej wsi pochodzą też Stalmierscy, pieczętujący się Jatrzębcem. We wsi Sikórz dziedziczył w połowie XVI w. Klonowski o nie ustalonym herbie.

Powyżej przytoczone informacje własnościowe wskazują na obecność przedstawicieli przynajmniej 9 rodów szlacheckich, z brakiem możliwości wskazania rodziny dominującej – w dłuższym okresie czasu - swoim znaczeniem w historii miejscowej. Być może również dlatego w lokalnej pamięci nie utrzymała się wybitna rola którejkolwiek z rodzin ziemiańskich.

W tej sytuacji historyczne umotywowanie projektu herbu gminy Chrostkowo opierać się powinno na innych podstawach. Możliwe i praktykowane w heraldyce jednostek samorządowych RP jest uwzględnianie w tym celu obiektów zabytkowych lokalnie ważnych oraz rozpoznawalnych, przez co istotnych w miejscowej tożsamości. Należy oczywiście przedstawić je w formie zgodnej z zasadami sztuki heraldycznej. W Gminie Chrostkowo znajdują się dwa takie obiekty. Jednym jest kościół parafialny w Chrostkowie, drugim młyn w Nietrzebie (Podnietrzeba). Drewniany kościół parafialny w Chrostkowie pod wezwaniem św. Barbary został wzniesiony w miejscu poprzednich świątyń w XVIII w. przez Zielińskich, właścicieli wsi. Należy on do najcenniejszych obiektów architektury drewnianej we współczesnym powiecie lipnowskim. W rejestrze zabytków powiatu lipnowskiego podaje się 1709 r. jako datę wzniesienia tego obiektu. Budowa nowego kościoła powiązana była z przeniesieniem centrum parafialnego do Chrostkowa. Kościół w Chojnie nie zachował się do czasów współczesnych.

Budynek istniejącego wspólnie drewnianego młyna w Nietrzebie wzniesiono w połowie XIX w., gdy właścicielami byli Zboińscy. Należy on do cennych zabytków drewnianej architektury przemysłowej. W pobliżu tego młyna 22 kwietnia 1863 r. miała miejsce bitwa oddziału powstańczego złożonego z Polaków (głównie z ziemi chełmińskiej), utworzonego w Prusach przez majora Henryka Łowińskiego (Szeremętowskiego), który przekroczył Drwęcę by połączyć się z miejscowymi powstańcami. Moskale zmusili powstańców do odwrotu. 12 poległych powstańców spoczywa we wspólnej mogile na cmentarzu w Chrostkowie. W Nietrzebie znajduje się głaz z odpowiednią inskrypcją upamiętniający to wydarzenie, umieszczony w 130 rocznicę bitwy (w 1993 r.).

Projekt herbu gminy Chrostkowo:

Mając na względzie powyższe fakty proponuję, by godło herbu gminy Chrostkowo przedstawiało w polu tarczy o jednolitej barwie dwa składniki. Sylwetkę kościoła św. Barbary w Chrostkowie (profil), uproszczoną zgodnie z zasadami heraldyki, jednak z zachowaniem cech oryginału oraz koło młyńskie u podstawy tarczy. Koło młyńskie, wobec sylwetki konkretnej świątyni, jest znakiem bardziej abstrakcyjnym. Połączenie w jednej tarczy takich znaków jest praktykowane w heraldyce samorządowej. Umieszczenie koła młyńskiego pod sylwetką kościoła daje odpowiednie usytuowanie hierarchiczne, pozwalające na wykluczenie możliwości odczytania koła młyńskiego jako atrybutu nawiązującego do patrocinium kościoła. W takim bowiem przypadku atrybut lub symbol odnoszący się do wezwania kościoła powinien znajdować się od głowicy tarczy. Młyn w Nietrzebie jest w lokalnej świadomości nie tylko istotnym elementem krajobrazu i cennym artefaktem, ale przede wszystkim miejscowym znakiem patriotyzmu i tradycji niepodległościowej. Należy ponadto dodać, że umieszczanie w projekcie, którego głównym elementem (zgodnie z wolą lokalnej społeczności miał być kościół) znaków wskazujących w heraldyce na bitwę nie było możliwe. Łączenie symboliki sakralnej (zawsze z nią kojarzy się kościół) i militarnej byłoby niestosowne.

Osobnym problemem jest kwestia barw herbu. Władze samorządowe Gminy optują – w przypadku sylwetki kościoła – za barwami naturalnymi. Byłby to więc brąz (korpus świątyni) oraz zieleń (dach). Nie łamię to zasady alternacji barw, która zezwala na sąsiedztwo dwóch barw (lub metali) w przypadku godła (np. srebrny orzeł ze złotym orężem oraz koroną w herbie Orzeł Biały).

W związku z opinią Komisji Heraldycznej zalecającą wyraźne ograniczenie używanych do komponowania herbu barw zdecydowano się na przedstawienie zarówno kościoła, jak i koła młyńskiego w sposób symboliczny w metalu (złoto). W tym wypadku proponuję pole błękitne, jako nawiązujące do naturalnego „otoczenia” godła (cieki wodne). Poza tym pole błękitne nie jest często reprezentowane na tym terenie i w sposób oryginalny odróżnia komponowany herb od innych znaków.

Zastrzeżenia związane z uprzednio zaproponowaną kompozycją flagi skłaniają do zaproponowania flagi heraldycznej z godłem na płacie w kolorze niebieskim.

Opis projektu herbu gminy Chrostkowo

W polu błękitnym kościół złoty ponad kołem młyńskim złotym.

Opis projektu flagi gminy Chrostkowo

Flaga gminy Chrostkowo ma postać płata niebieskiego o proporcjach jak 5:8, pośrodku którego znajduje się godło herbu gminy Chrostkowo.

Projekty pieczęci Gminy Chrostkowo

- 1) pieczęć Gminy Chrostkowo ma kształt okrągły, w polu pieczęci umieszczone jest godło herbu gminy z majuskulnym napisem otokowym: GMINA CHROSTKOWO
- 2) pieczęć rady Gminy Chrostkowo ma kształt okrągły, w polu pieczęci umieszczone jest godło herbu gminy z majuskulnym napisem otokowym: RADA GMINY CHROSTKOWO;
- 3) pieczęć wójta Gminy Chrostkowo ma kształt okrągły, w polu pieczęci umieszczone jest godło herbu gminy z majuskulnym napisem otokowym: WÓJT GMINY CHROSTKOWO;
- 4) pieczęć przewodniczącego rady Gminy Chrostkowo ma kształt okrągły, w polu pieczęci umieszczone jest godło herbu gminy z majuskulnym napisem otokowym: